

Kijk op de praktijk een tweeluik

Marilene de Zeeuw,

Klinisch psycholoog en supervisor Vereniging Cognitieve Gedragstherapie, is werkzaam bij Rijnstate Ziekenhuis te Arnhem, de Rino Groep en IMH Nederland - onderdeel van Cayo.

Ha Paulien,

Laatst schoof je jouw verantwoordiging over de nieuwe beweging #tradwives niet onder stoelen of banken. Even googlen leerde mij dat dit begrip staat voor 'traditionele vrouwen'. Die ken ik natuurlijk wel. Er zijn immers genoeg vrouwen die er bewust voor kiezen om niet te werken zodat ze hun kinderen thuisonderwijs kunnen geven. Mijn moeder was er ook eentje, in traditionele zin dan. En juist daarom ben ik geen tradwife. Ik heb m'n kansen gegrepen om te leren en te ontwikkelen.

"Hebben we dat feminisme dan allemaal voor niks uitgevonden", riep je. Daarop liet ik je weten dat ik door m'n werk steeds gevoeliger wordt voor ongelijkheid. In mijn behandelkamer zie ik dat op kleine schaal terug in de enorme fysieke en mentale workload die op je wacht als vrouw zodra de baby er is. Ik word er alleen maar feministischer door. Benieuwd hoe het nu is. Is je verantwoordiging al wat gezakt of ...?

Ha Marilene,

Ja, ik ben nog steeds vol verantwoordiging. In mijn praktijk zie ik veel overwerkte, randje burn-out moeders, zoals

'Tradwife zijn is ook een vorm van luxe die veel gezinnen niet gegeven is'

Roos. Zij is blij moeder te zijn, maar nu met haar tweede kind erbij, dat ook nog eens 's nachts slecht slaapt, houdt ze haar driedaagse werkweek nauwelijks meer vol. Te meer daar de 'papa-dag' van haar partner vaak ook deels met werk wordt gevuld.

Ouders van jonge kinderen raken elkaar kwijt doordat twee mensen de overload aan zorg en werk nauwelijks kunnen dragen. Er ontstaat wrevel tussen hen. De keuze voor een terugval in oude rollenpatronen lijkt dan zeer aantrekkelijk. In de jaren tachtig van de vorige eeuw hebben vrouwen, ik ook, hard gestreden om vrij te worden van ons enige recht dat het aanrecht was. Wij vrouwen gingen de barricades op en hoopten dat onze mannen collectief de helft van de zorgtaken van ons over zouden nemen. Dat is niet gebeurd. Anno nu nemen vaders gemiddeld zes uur per week zorgtaken voor de kinderen op zich. Toch hebben veel vrouwen zich de afge-

lopen decennia met verve ontwikkeld. En niet zonder succes. Maar we blijven een dubbele belasting zien zodra ze tevens kiezen voor het moederschap. Ook jonge kinderen zijn de dupe van deze ontwikkelingen. Ze ontberen meer ouderlijke zorg dan misschien wenselijk is en de stress thuis is niet fijn. De samenleving biedt onvoldoende faciliteiten die ouders en kinderen ondersteunen. Wat kan volgens jou een hulpverlener betekenen voor het gezin van Roos?

(diepe zucht) Tja Paulien,

Zo herkenbaar al die ouders die samen de workload nauwelijks weten te handelen. Terwijl veel gezinnen, om het financieel rond te krijgen, wel samen móeten werken. Tradwife zijn is ook een vorm van luxe die veel gezinnen niet gegeven is. Het lijkt of de man van Roos op z'n werk ook eigenlijk niet durft te zeggen dat hij zich die dag thuis niet voor z'n werk kan inzetten. Dat vaders

Er bestaat geen vast stramien voor het verlenen van hulp aan jonge kinderen en hun ouders. Het is telkens weer een combinatie van kennis en ervaring. In een tweegesprek reflecteren Marilene de Zeeuw en Paulien Kuipers op een mix van aspecten die aan bod kunnen komen.

Paulien Kuipers,

GZ-psycholoog K&J psycholoog en supervisor/ opleider, is oprichter en voormalig directeur van stichting kinderleven. Van haar hand is het boek 'Eerste hulp bij hechting'.

de workload van thuis op hun werk aankaarten is toch ook emancipatie? Zij hebben net zo goed zorgkwaliteiten en onderzoek heeft het zorgzame brein bij alle gendervariaties aangetoond. Kinderen hebben bovendien autonome ouders nodig die hen kunnen helpen zelfstandig te denken en vertrouwen in eigen competenties te ontwikkelen. Ik herinner me als kind nog hoe ik de telefoon uit de handen van mijn, helaas recent overleden, moeder griste toen ze vrijwilligerswerk kreeg aangeboden. Alles in mij voelde: DIT WIL JIJ! 'Ze doet het hoor', schreeuwde ik, blij met deze open deur. Ik keek opzij, maar ik zag dat die deur bij haar alweer dicht zat. Ik leef nu het leven dat m'n moeder niet durfde, wel wenste, maar wat ons ook van elkaar vervreemde. Met terugkeer van traditionele rolpatronen in het ouderschap gaan vrouwen weer overdoen wat zij meemaakte: wel verlangen maar niet durven, omdat het zelfvertrouwen ontbreekt. Wat een verspilling van talent, trouwe inzet en intelligentie. En wat een complex voorbeeld voor ons als dochters: wij moesten zelf het leven buitenshuis vorm leren geven.

'Vaders nemen gemiddeld zes uren per week zorgtaken voor de kinderen op zich'

Dag Marilene,

Roos staat hier als voorbeeld voor miljoenen vrouwen die - waar ook ter wereld - overbelast zijn. Vrouwen raken daardoor gedeprimeerd, gestrest of worden ziek. Maar het thuiszitten als een tradwife brengt geen geluk zeg ik, eveneens denkend aan mijn moeder. Wat betreft de eerlijker taakverdeling zie ik mezelf weer terug in discussie met mijn partner over de zorgtaken. Hij was na de geboorte van onze dochter fulltime aan het werk. Ik vond dat hij minimaal één dagdeel per week er voor ons kind moest zijn. Dat kostte veel moeite. Mannen kunnen prima zorgen voor anderen, maar juist de rolpatronen houden hen tegen om dit meer op zich te nemen. Maar al dat verzet van vrouwen eind vorige eeuw om meer gelijkheid tussen de seksen te bevorderen, zowel thuis als op het werk, mag niet verloren gaan.

De basis van een ouderwetse rolverdeling is trouwens weinig solide: In 'de mythe van het moederschap', een studie van filosoof Elisabeth Badinter, wordt grondig afgerekend met de zogenaamde aangeboren hang van vrouwen naar huishouding en zorg. We weten inmiddels, onderbouwd met onderzoek, dat kinderen onvoorwaardelijke zorg van beide ouders hard nodig hebben om uitgebalanceerd op te groeien. Maar dan wel in een goede context. We kunnen de burn-out van overbelaste vrouwen zien als een signaal dat het anders moet! We moeten toe naar een zorgzame samenleving voor ouders - vaders én moeders - en het allerjongste kind, met als speerpunten goede ouderondersteuning, langer ouderschapsverlof en kwalitatief uitstekende kinderopvang. Als de samenleving die zaken verwaarloost, worden moeders wellicht weer 'tradwives' om te overleven! ●